

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Jaarverslag
2024

Jaarverslag 2024

Colofon

Het jaarverslag 2024 is een uitgave van de Federatie Medisch Specialisten. Het document is te downloaden via demedischspecialist.nl

Vragen

Heb je vragen of opmerkingen over dit document? Laat het ons weten via info@demedischspecialist.nl.

Redactie

Federatie Medisch Specialisten

Tekst

Selma Lagewaardt, De Nieuwe Lijn, afdeling Communicatie en Public Affairs

Vormgeving

Distincto Design

Fotografie

Voorkant: Tom van Limpt
Voorwoord: Suzanne van de Ker
Pagina 4: Jan Willem Houweling
Pagina 6: Kader werkbezoeken: Federatie Medisch Specialisten
Pagina 10: DJS Opleidingsprijs: Hans Tak
Pagina 11: Werkbezoek VieCuri Medisch Centrum: Paul Rous
Pagina 14: De Academie voor medisch specialisten
Pagina 17: Animatie Funk-E
Pagina 18: MMV-congres: Kim van der Weerden
SRI: Bart Versteeg
Zorgevaluatie: Mick van Hesteren
Pagina 19: Voorzittersweekend, Federatie Medisch Specialisten
Zomerbijeenkomst: Jan Willem Houweling

Copyright

@ Federatie Medisch Specialisten maart 2025

Alle opgenomen informatie is eigendom van de Federatie. Overnemen van inhoud, geheel of gedeeltelijk is toegestaan mits met bronvermelding.

Vrijwaring

De Federatie heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de samenstelling van dit document. Desondanks accepteert de Federatie geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in de informatie, noch voor schade, overlast of ongemak dan wel andersoortige gevolgen die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik van de informatie.

HOE WERKEN WIJ SAMEN BINNEN DE FEDERATIE MEDISCH SPECIALISTEN?

De Federatie Medisch Specialisten is er voor en door medisch specialisten. De inbreng van medisch specialisten is essentieel. Dit gebeurt via raden waar medisch specialisten zitting in hebben. Elke medisch specialist in een raad vertegenwoordigt een wetenschappelijke vereniging en dus een specialisme. Via deze raden maken de wetenschappelijke verenigingen gezamenlijk beleid over de medisch-specialistische zorg. Voor specifieke beleidsonderwerpen zijn diverse commissies en werkgroepen opgericht. Elke raad wordt geleid door een bestuurslid van de Federatie Medisch Specialisten. Er zijn vier raden: Beroepsbelangen, Kwaliteit, Opleiding en Wetenschap & Innovatie. Het bestuur van de Federatie Medisch Specialisten bestond in 2024 uit een bestuursvoorzitter en vijf medisch specialisten met ieder hun eigen aandachtsgebied. Zij worden gecontroleerd door de Algemene Vergadering, die bestaat uit de voorzitters van de 32 wetenschappelijke verenigingen die samen de Federatie vormen. De Federatie heeft ook netwerken en platforms rond specifieke onderwerpen. Daarnaast heeft de Federatie een Kennisinstituut, dat wetenschappelijke verenigingen begeleidt bij het ontwikkelen en invoeren van kwaliteitsproducten. En een eigen opleidingsinstituut. De Academie voor medisch specialisten; het enige opleidingsinstituut in Nederland van en vóór medisch specialisten.

Voorwoord

2024 was een politiek bewogen jaar dat ook zijn weerslag had op de zorgsector. Minister Kuipers vertrok acuut per half januari, minister Helder nam waar, minister Dijkstra van februari tot juli, en daarna trad het kabinet Schoof aan met Agema als de nieuwe minister van VWS en een nieuw regeerprogramma. Vanzelfsprekend volgden wij alle ontwikkelingen op de voet en brachten de standpunten van de achterban waar nodig naar voren in Den Haag.

Daarnaast stond 2024 voor ons in het teken van de toekomst. Het is fantastisch om te zien dat we bij de ontwikkeling van onze gezamenlijke toekomstvisie Medisch Specialist 2035 kunnen rekenen op zoveel enthousiasme en gedrevenheid van een groot aantal medisch specialisten dat hieraan verspreid over het hele land meewerkt. De Nederlandse gezondheidszorg staat aan de vooravond van ingrijpende veranderingen en er is een groeiende bezorgdheid over de arbeidsmarkt en de beschikbare financiële ruimte. Om op deze veranderingen voorbereid te zijn en als dokters zoveel mogelijk de regie te behouden, is het van belang om samen een toekomstvisie te ontwikkelen. In 2025 zullen wij deze visie presenteren op ons lustrumcongres.

Alles waar wij bij de Federatie aan werken, staat in het teken van onze ambitie dat medisch specialisten zich met veel werkplezier kunnen richten op goede zorg voor hun patiënten, dat zij elkaar kunnen inspireren en zichzelf kunnen blijven ontwikkelen. Het versterken van de onderlinge verbinding is daarbij cruciaal. Niet alleen binnen de Federatie zelf, maar ook daarbuiten, met ons totale werkveld. Door kennis te delen en gezamenlijk beleid te ontwikkelen bijvoorbeeld op het gebied van kwaliteit van zorg, arbeidsvoorwaarden, opleidingen en wetenschappelijk onderzoek willen we blijven werken aan de beste zorg voor de patiënt. Daar zetten we ons ook het komend jaar weer graag voor in.

Selma Tromp

Vice-voorzitter Federatie Medisch Specialisten

Belangenbehartiging

Het was een politiek roerig jaar, ook voor de medisch-specialistische zorg. We kregen een nieuw kabinet met een nieuwe minister van VWS, en een Hoofdlijnenakkoord dat eind van de zomer werd uitgewerkt in een regeerprogramma. Dit alles raakte in 2024 ook de medisch-specialistische zorg. De Federatie volgde de ontwikkelingen op de voet en bracht de standpunten van de achterban waar nodig onder de aandacht in Den Haag.

REGEERPROGRAMMA KABINET SCHOOF

Op 16 mei presenteerde het nieuwe kabinet het Hoofdlijnenakkoord 2024-2028. De Federatie heeft er met name voor gepleit het personeelstekort in de zorg bovenaan de agenda te plaatsen. Daarnaast hebben we benadrukt dat goede databeschikbaarheid in de zorgsector cruciaal is voor de kwaliteit en effectiviteit van zorg en om de administratieve lasten te verlichten. Goede gegevensuitwisseling is daarbij een randvoorwaarde. Beide thema's zijn in het regeerprogramma terechtgekomen. Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting gaf aan daarmee blij te zijn en ook benieuwd naar de uitwerking van deze plannen in de praktijk.

'Administratieve lasten leiden tot toenemende druk op specialisten'

UITWERKING INTEGRAAL ZORGAKKOORD (IZA)

Het Integraal Zorgakkoord, dat de Federatie in 2022 meeondertekende, is nog steeds van kracht. In 2024 werkte de Federatie onder meer aan concentratie en spreiding van zorg met rondetafelgesprekken over oncologische en vaatchirurgische volumennormen. Met een impactanalyse, gestart in juni, onderzoeken we het gecombineerde effect van concentratie en spreiding in de regio evenals de impact hiervan op patiënten, zorgprofessionals, zorgaanbieders en zorgnetwerken. Resultaten worden in januari 2025 verwacht. De mid-term review (MTR) van het IZA in juni 2024 liet zien dat er al vooruitgang is geboekt. Verdere stappen zijn nodig op onder andere het gebied van het realiseren van passende zorg, het beperken van regeldruk voor zorgprofessionals en het verbeteren van gegevensuitwisseling.

HET AANVULLEND ZORG- EN WELZIJNSAKKOORD (AZWA)

Op basis van de mid-term review en het regeerakkoord werkte de Federatie in het najaar van 2024 aan het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), waarin het kabinet samen met het zorgveld nieuwe accenten wil leggen om de samenwerking en toegankelijkheid in de zorg te bevorderen. In december stemde de Tweede Kamer echter in met bezuinigingen op de zorg om de onderwijsbegroting rond te krijgen. Dit heeft grote negatieve gevolgen voor het opleiden van verpleegkundigen en het toegankelijk houden van de zorg voor de patiënt. De Federatie vindt dat

zorgorganisaties door de aangekondigde bezuinigingen worden opgezadeld met een onuitvoerbare opdracht. Binnen deze context schortte de Federatie samen met NVZ, Patiëntenfederatie, NFU en ZKN de gesprekken over een AZWA voorlopig op.

BEHOUD VRIJE BEROEPSKEUZE

In 2024 laaide de discussie rond de vrije beroepskeuze van medisch specialisten weer op. Minister Dijkstra schreef in een brief aan de Tweede Kamer dat alle vrijgevestigd medisch specialisten in loondienst moeten als de msb's onvoldoende verantwoordelijkheid nemen voor de transitie naar passende zorg. Ze baseerde zich hierbij op resultaten uit de NZa-monitor en rapportages die in opdracht van het ministerie van VWS waren opgesteld.

In een reactie benadrukte de Federatie dat medisch specialisten vooroplopen met initiatieven om passende zorg mogelijk te maken, ongeacht of ze in dienstverband werken of verbonden zijn aan een msb. De Federatie staat voor het behoud van de vrije beroepskeuze voor medisch specialisten. In november nam de Tweede Kamer een motie aan dat de minister voor de zomer van 2025 met een plan moet komen om medisch specialisten in loondienst te brengen. Om invulling te geven aan afspraken uit het Integraal Zorgakkoord, publiceerde de Federatie samen met de NVZ de handreiking Gelijkgerichtheid - Samen werken aan passende zorg om de gelijkgerichtheid tussen ziekenhuizen en msb's te verbeteren. In diezelfde maand liepen de gemoederen op toen een verplicht dienstverband werd opgeworpen als optie binnen de onderhandelingen over de bovengenoemde bezuinigingen (zie kopje AZWA). Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting riep Tweede Kamerleden op om niet in te stemmen met de voorgenomen maatregelen, want een verplicht

▲ 61 msb's bieden het manifest 'Medisch Specialistische Bedrijven: Innovatieve aanjagers van passende zorg' aan de leden van de Tweede Kamer aan. Met dit manifest roepen de msb's op om de keuzevrijheid van medisch specialisten te behouden.

dienstverband gaat niet leiden tot lagere zorgkosten. Eind december stond een delegatie van vertegenwoordigers namens alle msb's in de Tweede Kamer om het manifest Msb's Innovatieve aanjagers van passende zorg aan te bieden, met tal van voorbeelden van hoe msb's bijdragen aan passende zorg. Meer informatie over dit onderwerp vind je op onze website.

CAO

Mede namens de Federatie onderhandelt de LAD aan de cao-tafels voor goede arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden van medisch specialisten in dienstverband. In maart 2024 stemde een meerderheid van de medisch specialisten in met een aangepast onderhandelingsresultaat over de nieuwe Cao UMC. Er is afgesproken om hoofdstuk 15 te herzien en met de werkgever duurzame inzetbaarheidsafspraken te maken waar alle generaties baat bij hebben. Ook werd de Arbeidsvoorwaardenregeling Medisch Specialist (AMS) 2023 definitief vastgesteld. Los daarvan werken de LAD, Federatie en NVZ aan de uitvoering van aanvullende afspraken zoals onderzoek naar normalisering van de werkweek, een campagne over een goede naleving van de AMS en een evaluatie van de afbouwregeling voor nachtdiensten.

In oktober startten de onderhandelingen voor een nieuwe Cao GGZ. De inzet is onder meer een betere vergoeding voor bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiediensten. Actuele ontwikkelingen op cao-gebied zijn [op onze website](#) te vinden.

BELANGRIJKSTE LOBBYTHEMA'S 2024

Federatie

- Behoud van zorgprofessionals
- Beschikbaarheid patiëntgegevens en gegevensuitwisseling
- Verminderen administratielast
- Organisatie acute zorg
- Beschikbaarheid genees- en hulpmiddelen (kinderartsen, ziekenhuisapothekers, reumatologen)
- Preventie
- Behoud vrije beroepskeuze
- Behoud flexibele schil zorg (zzp)
- Kwaliteitsregistraties

Wetenschappelijke verenigingen

- Psychiaters: personeelstekorten ggz
- Gynaecologen: vrouwengezondheid en vrouwspecifieke aandoeningen
- Klinisch geriater: organisatie ouderenzorg en ouderenhuisvesting
- Radiologen: MRI-screening bij zeer dicht borstweefsel
- Intensivisten: IC-capaciteit en pandemische paraatheid
- Internisten: regie patiëntenzorg
- Plastisch chirurgen: menswaardig vergoedingssysteem
- Klinisch fysici: wet BIG
- Medisch microbiologen en klinisch chemici: private equity bij laboratoria

2024 IN VOGELVLUCHT

JANUARI

- 11 Federatie reageert op vertrek minister Kuipers
- 11 Bijeenkomst Netwerk Europa
- 22 Federatie tekent uitvoeringsakkoord gegevensuitwisseling
- 29 Werkbezoek Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting aan het MUMC+
- 30 Reactie Federatie en DJS op rechterlijke uitspraak verdeling opleidingsplaatsen

FEBRUARI

- 8 Publicatie leidraad Duurzaamheid in richtlijnen
- 16 Nieuwe AMS definitief
- 29 Kennisinstituut publiceert adviesrapport Doorontwikkeling kennisagenda's

MAART

- 5 Federatie introduceert Zelfevaluatie-instrument veilig opleidingsklimaat
- 8 Kennisinstituut en ZonMw versterken samenwerking met raamovereenkomst
- 11 IZA-partijen starten Digitaal platform Digizo.nu
- 11 Werkbezoek Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting aan het Tergooi MC
- 14 Federatie uit zorgen richting Tweede Kamer over medicijntekorten
- 21 Federatie, NHG en Patiëntenfederatie intensiveren samenwerking rondom Thuisarts.nl
- 21 AV Federatie stelt de belangrijkste thema's vast voor toekomstvisie Medisch Specialist 2035

WERKBEZOeken

Om te horen wat er speelt op de werkvloer gaat de Federatievoorzitter regelmatig op werkbezoek. In 2024 ging het om de volgende ziekenhuizen en instellingen:

- Maastricht UMC+ (29 januari)
- Tergooi Hilversum (11 maart)
- Cardiologie Centrum Slotervaart (4 april)
- Amphia Ziekenhuis Breda (15 oktober)
- GGZ inGeest Haarlem (19 november)

▲ Federatie bestuursvoorzitter Piet-Hein Buiting bezoekt het Amphia Ziekenhuis in Breda.

MEDICIJNTEKORTEN LOPEN OP

Medicijntekorten zijn een groeiend, complex en internationaal probleem dat medisch specialisten en hun patiënten dagelijks raakt. De Federatie zette zich samen met wetenschappelijke verenigingen en andere beroepsorganisaties in om deze kwestie aan te pakken en op de politieke agenda te krijgen. We uitten onze zorgen in brieven voorafgaand aan Kamerdebatten en namen deel aan rondetafelgesprekken over geneesmiddelen in de Kamer. Deze inspanningen hebben bijgedragen aan een aangenomen motie in de Tweede Kamer die de regering oproept om een samenhangende strategie te ontwikkelen. De Federatie is momenteel betrokken bij de uitvoering van deze strategie. Daarnaast blijft samenwerking een sleutelwoord bij de bestrijding van dit probleem: dat doen we bijvoorbeeld met zorgverzekeraars, leveranciers, apothekers en groothandelaren en het **Landelijk Coördinatiecentrum Geneesmiddelen** (LCG). Ook is er een lijst met zogeheten kritieke geneesmiddelen opgesteld. Dat betekent onder andere dat apothekers bij een tekort tijdelijk medicijnen uit het buitenland mogen importeren.

‘Ernstig tekort aan schizofrenie-medicijn, patiënten de dupe’

NOS

ACUTE ZORG

Er zijn ernstige zorgen over de toegankelijkheid van de spoedeisende zorg vanwege een toenemende vraag en oplopende personeelstekorten. Plannen om de seh van het Zuyderland Medisch Centrum te sluiten, wakkerden de zorgen verder aan. Leden van de klankbordgroep Acute zorg van de Federatie waarschuwden op 9 oktober in **een opinieartikel in De Volkskrant** voor simplificatie van het seh-probleem. Medisch specialisten begrijpen de noodzaak

om bestaande seh's open te houden, maar waar dat niet mogelijk is, moet ook gekeken worden naar flexibele regionale oplossingen waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van de gehele keten. Met regionaal maatwerk kan de druk op de seh's verminderd worden. De Federatie riep de politiek op om barrières hierbij weg te nemen. De Federatie werkt momenteel met de wetenschappelijke verenigingen en externe partners aan een hernieuwd visiedocument over de organisatie van de acute zorg.

DURE GENEESMIDDELEN

Medisch specialisten maken zich zorgen over de hoge kosten van dure geneesmiddelen en de impact daarvan op het zorgbudget. De Federatie zet zich daarom in voor efficiënt gebruik van geneesmiddelen. In het afgelopen jaar hebben de wetenschappelijke verenigingen geneesmiddelencommissies opgericht die dure geneesmiddelen beoordelen en de toelating tot het verzekerde pakket ondersteunen. Samen met Zorginstituut Nederland en Zorgverzekeraars Nederland zijn **procedureafspraken** en een **beoordelingsformulier** ontwikkeld. Deze procedure geldt zowel voor nieuwe geneesmiddelen als voor bestaande geneesmiddelen bij nieuwe indicaties. Ook zijn afspraken gemaakt over onderzoek naar gepast gebruik van **dure geneesmiddelen**.

PREVENTIE

In het Integraal Zorgakkoord (IZA) is preventie een belangrijk thema. Dokters en wetenschappelijke verenigingen geven er veel aandacht aan en ook het Netwerk Preventie van de Federatie pakt hierin een actieve rol. Vanuit dit netwerk ontstond in 2024 een beweging van dokters met een sterke maatschappelijke betrokkenheid die via sociale media en andere kanalen onder andere een intensieve lobby voerde tegen vaperen. Dit heeft eraan bijgedragen dat de Tweede Kamer moties aannam om wegwerpvapes te verbieden en de (online) verkoop strenger te handhaven. Daarnaast uitte de Federatie in de Tweede Kamer haar zorgen over de dalende vaccinatiegraad en de verslechterende mentale gezondheid onder jongeren. De Federatie pleitte ervoor om zorgprofessionals actief te betrekken bij de nieuwe preventiestrategie van het ministerie van VWS.

ZZP-BELEID

In 2024 heeft de Federatie samen met de LHV, KNMT en VvAA veelvuldig overlegd met de Belastingdienst en VWS over het vervallen van het zogeheten handhavingsmoratorium. Dit handhavingsmoratorium houdt in dat de Belastingdienst per 1 januari 2025 weer regulier gaat handhaven op schijnzelfstandigheid. Zzp'ers en hun opdrachtgevers lopen dan het risico een boete te krijgen van de Belastingdienst. De Federatie zet zich ervoor in dat de continuïteit van zorg gewaarborgd kan blijven door het behoud van een flexibele schil in de zorg bij ziekte, piekmomenten en unieke situaties zoals zwangerschapsverlof. Daarnaast wil de Federatie ervoor zorgen dat zzp'ers meer duidelijkheid krijgen over de gevolgen van deze handhaving. In december werd bekend dat 2025 een overgangsjaar wordt, waarin de Belastingdienst wel volledig handhaaft, maar nog geen boetes zal opleggen.

BETER ONDERZOEKSKLIAMAAT

De Federatie zet zich in voor een goed medisch-wetenschappelijk klimaat voor arts-onderzoekers. We werken

samen met andere partijen binnen Health-RI om knelpunten in onderzoek op te lossen, wet- en regelgeving aan te passen en bewustwording te creëren voor het belang van het delen van data voor onderzoek. In 2024 hebben we ons ingezet voor hergebruik van relevante data voor onderzoeksdoeleinden. Ook werkten we mee aan een effectieve implementatie van de Gedragscode Gezondheidsonderzoek. Dat gebeurde onder meer via het delen van richtlijnen en FAQ's. Daarnaast zijn via de nieuw gelanceerde website **werken met de gedragscode** praktische handvatten beschikbaar gemaakt voor wetenschappelijk gezondheidsonderzoek met persoonsgegevens.

SAMEN MET DE KNMG

De Federatie werkte met de KNMG samen op onder meer de volgende onderwerpen:

- In juli 2023 publiceerde het College Geneeskundige Specialismen (CGS) een **houtskoolschets** over de toekomst van het specialismenlandschap. In 2024 is besloten dat de KNMG **dit traject** verder oppakt. De eerste stappen hiervoor zijn inmiddels gezet.
- VWS werkt aan een wettelijke regeling voor het Transparantieregister Zorg. De KNMG is in gesprek met het ministerie en alle betrokken stakeholders om te zorgen dat de regeling uitvoerbaar blijft, de administratieve lasten beperkt blijven en het recht op privacy voor de betrokken artsen en patiënten geborgd is.
- KNMG leverde input op een evaluatie van het tuchtrecht die uitgevoerd wordt door ZonMw.

WERKBEZOeken TWEEDE KAMERLEDEN

De Federatie nodigt regelmatig politici uit voor werkbezoeken aan ziekenhuizen en instellingen – zowel namens de Federatie als voor de **wetenschappelijke verenigingen**. Werkbezoeken zijn een mooie gelegenheid voor politici om een gevoel te krijgen bij de dagelijkse praktijk en om samen de diepte in te gaan rond specifieke onderwerpen.

- St. Antonius Ziekenhuis
- ZIZ-locatie in Den Haag
- Isala in Zwolle
- Maasstad Ziekenhuis in Rotterdam Zuid
- Zuyderland Medisch Centrum in Sittard-Geleen

▲ Werkbezoek René Claassen van de PVV op bezoek in het Zuyderland Ziekenhuis in Heerlen.

- 26 Bijeenkomst Duurzaam dokteren
- 26 Bijeenkomst Netwerk AI
- 27 Winnifred van Lankeren benoemd als bestuurslid Federatie
- APRIL
- 2 Gepubliceerd: handreiking Taakherschikking
- 3 Brief aan Tweede Kamer voor het commissiedebat acute zorg
- 8 Afscheidssymposium bestuurslid Hein Brackel 'Aandacht voor opleiden'
- 11 Publicatie podcast Jonge dokters: 'Ons vak is prachtig, maar het is ook complexer geworden.'
- 24 Leidraad Multidisciplinaire beoordeling bij multimorbiditeit verschijnt
- 24 Publicatie podcast met minister Pia Dijkstra: 'Meer kennis is nodig voor vrouwspecifieke aandoeningen.'
- 25 Eerste focusbijeenkomst thema's visie Medisch Specialist 2035
- 30 Netwerk Preventie informeert Tweede Kamer over de gevaren van vaperen
- MEI
- 1 Federatie richt de commissie AI op
- 8 Bijeenkomst Netwerk Europa
- 14 Resultaten Loopbaanmonitor gepubliceerd
- 15 Federatie start project Ruimte voor opleiden
- 15 Inbreng Federatie bij rondetafelgesprek Kwaliteitsregistraties in de Zorg
- 16 Bijeenkomst Netwerk Innovatie

MEDIABELEID

Een krachtige reputatie en positie opbouwen in het publieke debat. Dat is het doel van ons mediabeleid, namens 32 wetenschappelijke verenigingen en 23.000 medisch specialisten. Dit doen we door belangrijke issues op de kaart te zetten en het netwerk met journalisten actief te onderhouden. In 2024 kregen we honderden persverzoeken voor dagbladen, tv en radio, organiseerden we gesprekken tussen wetenschappelijke verenigingen en de NOS, gaven we mediatrainingen en gaven de Federatievoorzitter en bestuursleden interviews aan diverse (landelijke) media.

MEDIA-ONDERWERPEN FEDERATIE

- Bezuinigingen medisch-specialistische zorg
- Opschorten gesprekken over aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord
- Vrije keuze loondienst versus vrij beroep
- Voorgenomen bezuiniging op opleiding tot medisch specialist
- Manifest van 61 msb's
- Handreiking Gelijkgerichtheid
- Visietraject Medisch Specialist 2035
- Veilig opleidingsklimaat
- Tabaks- en rookwarenwet
- Acute zorg
- Loopbaanmonitor
- Werkplezier
- Vrouwspecifieke aandoeningen
- Jonge dokters
- Passende zorg
- Bedoelde praktijkvariatie
- Uitvoeringsakkoord gegevensuitwisseling
- Onderhandelaarsakkoord nieuwe AMS
- Artsen slaan alarm
- Wetswijziging kwaliteitsregistraties in de zorg
- Patiëntveiligheid
- Verdeling opleidingsplaatsen
- Artificial intelligence (AI)
- Beschikbaarheid patiëntgegevens
- Netwerk Startende Medisch Specialist
- Wegwerp e-sigaretten
- Kennisagenda post-covid
- Zorgevaluatie
- Zzp'ers in de zorg
- Geldstromen vervolgoeding
- Geneesmiddeltekort
- Tijd voor Verbinding
- Personeelstekort
- Gebrekkige databeschikbaarheid
- Interprofessioneel opleiden
- Verkiezingsagenda medisch specialisten
- Reactie op adviesraad Zorgkaart Nederland
- Reactie op Miljoenennota Prinsjesdag
- Reactie op vertrek minister Kuipers
- Reactie Federatie en DJS op rechterlijke uitspraak verdeling opleidingsplaatsen

MEDIA WETENSCHAPPELIJKE VERENIGINGEN (SELECTIE)

- Anesthesiologen: chronische pijn, opioïdengebruik, terugdringen narcosegassen, pijnbehandeling tijdens bevalling, opereren zonder narcose, duurzaamheid

- Cardiologen: hart- en vaatziekten als volksziekte erkennen, geneesmiddeltekort, meldplicht medische industrie
- Chirurgen: concentratie acute zorg, grensoverschrijdend gedrag in de zorg, veilig hulpverleners bij een auto-ongeval, vrouwelijke chirurg, registratie fatbike-ongevallen, duurzaamheid,
- Dermatologen: skincareroutine (tieners), sproetenbus, zonnebrand, overmatig zweten, eczeem
- Gynaecologen: kosten menstruatie, keuzehulp Pijn tijdens de bevalling, vruchtbaarheidszorg in het buitenland, hpv-vaccinatie, bevalervaringen, abortus uit strafrecht, autonomie zwangeren, medicijntekorten, pijnbestrijding bij plaatsen spiraaltje, grenzen aan verloskundige zorg
- Internisten: vapes, e-sigaretten, medische misinformatie, Twijfeltelefoon, dalende vaccinatiegraad, concentratie acute zorg, geneesmiddeltekort, preventie

▲ Lissy de Ridder voorzitter Nederlandse Vereniging voor Kinder-geneeskunde bij Nieuwsuur over de gevaren van vapes bij kinderen.

- Intensivisten: onvoldoende ic-capaciteit, donorwet, toekomst ic-zorg
- Kinderartsen: (smart)vape, meldpunt vapes, risico's wiegendood, kindermishandeling door falsificatie, kinkhoest bij baby's, antibioticatekort, dalende vaccinatiegraad, tekort astmamedicatie, functionele buikpijn, samenwerking jeugdartsen, energydrinkjes, kindzorg thuis, vaccin rs-virus
- Klinisch chemici: commerciële laboratoria, medische zelftesten

▲ Merel van Wijnen voorzitter Nederlandse Vereniging voor Klinische Chemie bij Radar.

- Klinisch geriater: groeiend aantal ouderen, onderkoeling ouderen, kwetsbare ouderen met een doodswens, uitwisselen medicatiegegevens, tekort artsen ouderengeneeskunde
- Klinisch genetica: online DNA-testen, erfelijke ziektes

- Kno-artsen: gehoorschade door gamen, gehoorschade bij motorrijders en bij de Formule 1
- Longartsen: geneesmiddeltekort, vapes, e-sigaretten, eerste post-covid expertisecentra, slechte luchtkwaliteit, ademcoaches, preventie, dure kankermedicijnen
- Medisch microbiologen: super-bug, commerciële laboratoria, antibioticaresistentie, infecties bij oorlogsslachtoffers,
- Medisch oncologen: PASKWIL-criteria, dure kankermedicijnen
- Neurologen: verbod recreatief lachgasgebruik, (vergoeding) MS-stamceltransplantatie
- Nucleair geneeskundigen: Europese afhankelijkheid van Russische nucleaire sector
- Oogartsen: oogkleur operatief veranderen, wachtlijsten, schermgebruik kinderen, duurzaamheid, oogletsel door vuurwerk, vergoeding kinderbrillen uit basisverzekering
- Orthopedisch chirurgen: tekort aan medische hulpmiddelen
- Plastisch chirurgen: populariteit fillers en botox, borstreconstructies vergoed zonder naaktfoto's, cosmetische ingrepen buitenland, bijtincidenten met honden, vergoeding reconstructie na borstkanker, toename cosmetische klinieken, letsel door vuurwerk, snijden door cosmetisch arts, ooglidcorrectie bij de huisarts
- Psychiaters: bemoeizorg, euthanasie bij psychisch lijden, zelfverwonding tienermeisjes seh, anticonceptie, crisisopvang jeugdzorg, wachtlijsten ggz, Middel X, 2Doc Verward, ADHD-medicatie, burn-out, reactie op Hoofdlijnenakkoord, nieuwe richtlijn voor behandeling depressie, afbouwen antidepressiva, MDMA bij behandeling PTSS, weigering contracten zorgverzekering vrijgevestigd psychiaters, verslavingspsychiatrie, wachtlijsten, zzp'ers, eenzame opsluiting

▲ Niels Mulder voorzitter Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie in Nieuwsuur over omgaan met verwarde personen.

- Radiologen: MRI bij dicht borstklierweefsel, AI in de radiologie, borstkankeronderzoek door echografie, niet bezweten thermografisch onderzoek, totale bodyscan
- Reumatologen: medicijntekorten
- Urologen: kwaliteit van prostaatoperaties, tekort medische hulpmiddelen, jongensbesnijdenis
- Ziekenhuisapothekers: geneesmiddeltekort, schizofreniemedicijn, dure kankermedicijnen, tekort infuuszakken

WEBSITES

demedischspecialist.nl
580.944 bezoeken

richtlijndatabase.nl
6.800.000 bezoeken

YouTube 13.640 views

Podcasts 3 afleveringen
3.821 luisteraars

TOP 3 LINKEDIN

25.675
volgers

1

26.026

2

19.723

3

18.883

ONZE PODCASTS IN 2024

- 1 april: Jonge dokters: 'Ons vak is prachtig, maar het is ook complexer geworden',
1.187x beluisterd
- 24 april: 'Meer aandacht en kennis is nodig voor vrouwspecifieke aandoeningen',
1.109x beluisterd
- 9 juli: Werkplezier: 'Humor op de operatiekamer en complimenten over samenwerken',
1.525x beluisterd

Beroepsuitoefening

Medisch specialisten blijven zich ontwikkelen om hun vak goed te kunnen uitoefenen. De Federatie ondersteunt hen daarbij. Afgelopen jaar hebben we ons op uiteenlopende thema's gericht zoals de loopbaanmonitor, doorontwikkeling van de medische vervolgopleiding en duurzame inzetbaarheid.

LOOPBAANMONITOR 2024

Uit de tweede editie van de Loopbaanmonitor Medisch Specialisten bleek dit jaar dat het werkplezier onder aios en medisch specialisten onverminderd hoog is gebleven in vergelijking met de editie uit 2022, zie loopbaanmonitormedischspecialisten.nl. 86 procent ervaart regelmatig tot vaak werkplezier en 95 procent is trots op het werk. Meer dan 10.000 (toekomstig) medisch specialisten, ziekenhuisapothekers, klinisch chemici en klinisch fysici deden mee aan dit representatieve onderzoek van de Federatie, LAD en De Jonge Specialist (DJS). Uit de monitor blijkt ook dat hun bevoegdheid onder druk staat doordat de arbeidsomstandigheden niet altijd aansluiten bij de complexiteit van de zorg en de gewenste werk-privébalans. Het Netwerk Startende Medisch Specialisten benadrukt in een reactie de urgentie van eerlijke arbeidsvoorwaarden, duurzame inzetbaarheid en baanzekerheid om deze groep te behouden voor de toekomst.

GEZOND EN VEILIG WERKEN

Hoe fitter en gezonder de dokter, hoe beter en veiliger de patiëntenzorg. We willen een gezonde en veilige werkomgeving voor iedere medisch specialist en zorgen dat het vak aantrekkelijk blijft. De Federatie en de LAD zetten zich ook in 2024 in voor duurzame inzetbaarheid, dat hoog op de agenda stond van de cao-overlegtafels. Met de NVZ is afgesproken dat medisch specialisten zich kosteloos kunnen aanmelden voor trainingen en interventies van de Stichting Arbeidsmarkt Ziekenhuizen (StAZ) om een gezond en veilig werkklimaat te bevorderen. En in december publiceerden we een overzicht met inspirerende praktijkvoorbeelden van vakgroepen.

[Meer weten over gezond en veilig werken.](#)

KWALITEITSREGISTRATIES

In 2022 is de Federatie gestart met het project Verduurzamen kwaliteitsregistraties met als doel de registraties te standaardiseren en te bepalen welke gegevens er op welk moment (echt) nodig zijn in het

zorgtraject. Gedurende het project zijn vele knelpunten geïdentificeerd en opgelost. Het project is in 2024 afgerond met een congres. Daarnaast speelde in 2024 de wetswijziging Kwaliteitsregistraties in de zorg. De Federatie is groot voorstander van deze nieuwe wet, die ziekenhuizen en zbc's verplicht patiëntendata aan te leveren voor kwaliteitsregistraties. Op 15 mei nam internist-nefroloog Marc Hemmeler namens de Federatie deel aan een rondetafelgesprek in de Tweede Kamer over de wetswijziging. Hij sprak daarbij mede namens de ziekenhuizen, zorgverzekeraars en patiëntenorganisaties zijn steun uit voor de nieuwe wet vanwege het belang ervan voor de verbetering van de patiëntenzorg. De wetswijziging zorgt voor een optimale werking van kwaliteitsregistraties met minimale administratieve lasten voor zorgverleners. De Federatie hoopt dat de wet snel wordt aangenomen.

UITKOMSTGERICHTE ZORG

In vervolg op het landelijke programma Uitkomstgerichte Zorg hebben de partijen in de medisch-specialistische zorg in 2024 gewerkt aan een vervolgprogramma. Dit vervolgprogramma richt zich op het verder inbedden van samen beslissen en de implementatie van uitkomstgericht werken in de praktijk. Zo is er een WensenScan Samen Beslissen ontwikkeld en begin november uitgezet bij instellingen in de medisch-specialistische zorg. De WensenScan is een digitale vragenlijst om in beeld te brengen waar MSZ-instellingen nu staan met de inbedding van samen beslissen in de zorgpraktijk en wat hun doelen en ambities hierin zijn. Ook kunnen instellingen aangeven welke ondersteuning zij nodig hebben vanuit het programma om een volgende stap te kunnen zetten. Het doel is om, op basis van de voorlopers in het implementeren van uitkomstgericht werken bij samen beslissen, te komen tot een implementatiehandleiding.

PATIËNTVEILIGHEID

Met het programma Tijd voor Verbinding heeft de Federatie zich binnen een samenwerkingsverband

van zes brancheorganisaties, vier jaar lang ingezet voor patiëntveiligheid. Speciale aandacht was er voor antistollingszorg, kwetsbare ouderen en het multidisciplinaire gesprek (MDG). Het MDG staat in Nederland nog in de kinderschoenen en is vanuit het programma verder doorontwikkeld. Dankzij Tijd voor Verbinding bleef de aandacht voor het verbeteren van de patiëntveiligheid in ziekenhuizen hoog op de agenda. Dat resulteerde in waardevolle initiatieven op het gebied van kwaliteit van zorg, zeggenschap, patiëntenparticipatie en het versterken van veerkracht en aanpassingsvermogen van zorgprofessionals. Het programma is afgelopen najaar afgesloten met een congres.

ZORGEVALUATIE

Zorgevaluatie levert waardevolle kennis op voor passende zorg. Samen met partijen uit de medisch-specialistische zorg werkt de Federatie hieraan binnen het programma Zorgevaluatie & Gepast Gebruik (ZE&GG). De wetenschappelijke verenigingen spelen een belangrijke rol bij het bepalen van de juiste kennisvragen en zorgen ervoor dat nieuwe kennis sneller landt op de werkvloer. In samenwerking met ZE&GG en de wetenschappelijke verenigingen is de Federatie gestart met de doorontwikkeling van het door de maag-darm-leverartsen bedachte concept Less is more: een aanpak voor het verantwoord reduceren van minder effectieve zorg. Een ander initiatief vanuit ZE&GG is de pilot Versneld Evalueren. Doel is te komen tot betere ondersteuning van zorgevaluaties door wetenschappelijke verenigingen en zorginstellingen, zodat medisch specialisten sneller kunnen beschikken over relevante nieuwe kennis uit onderzoek. Daarnaast organiseerde de Federatie in 2024 samen met ZE&GG en ZonMw een congres over zorgevaluatie om kennis en ervaringen te delen.

▲ Koningin Máxima bracht een werkbezoek aan het landelijke programma Zorgevaluatie & Gepast Gebruik (ZE&GG) in het VieCuri Medisch Centrum in Venlo.

DUURZAAMHEID

De wetenschappelijke verenigingen spelen een actieve rol bij duurzame initiatieven in het veld zoals de Groene OK en de Groene IC. Als medeondertekenaar van de Green Deal is duurzaamheid ook voor de Federatie een belangrijk thema. In 2024 organiseerde de Federatie twee goedbezochte bijeenkomsten rondom duurzaamheid om kennis te delen over nieuwe ontwikkelingen en praktijkervaringen, om te discussiëren over dilemma's en kansen, en te inventariseren hoe in Federatieverband samen te werken om de zorg te verduurzamen.

JUNI

- 4 Bijeenkomst Netwerk AI
- 11 Federatie en NHG publiceren kennisagenda Post-COVID
- 13 Congres Zorgevaluatie 2024
- 20 Zomerbijeenkomst Federatie
- 7 Publicatie nieuwe multidisciplinaire richtlijnmodule Arbeidsparticipatie

JULI

- 9 Publicatie podcast Werkplezier: 'Humor op de operatiekamer en complimenten over samenwerken'
- 10 Federatie feliciteert minister Agema met haar benoeming
- 11 Landelijke bijeenkomst Medisch Specialist 2035 Noord-Nederland

SEPTEMBER

- 10 Wetenschappelijke verenigingen starten pilot Versneld Evalueren
- 11 Federatie vraagt aandacht voor de gevaren van nieuwe rookproducten in aanloop naar het Kamerdebat over de tabaks- en rookwarenwet
- 13 Federatie reageert op het regeerprogramma kabinet-Schoof
- 17 Prinsjesdag: Federatie reageert op de Troonrede
- 26 Congres 'Samen vooruit in patiëntveiligheid'

OKTOBER

- 2 Piet-Hein Buiting spreekt op Rode Hoed Symposium
- 8 Federatie stuurt brief aan minister Agema over medisch-specialistische bedrijven
- 10 Klankbordgroep Acute zorg van de Federatie publiceert opiniestuk

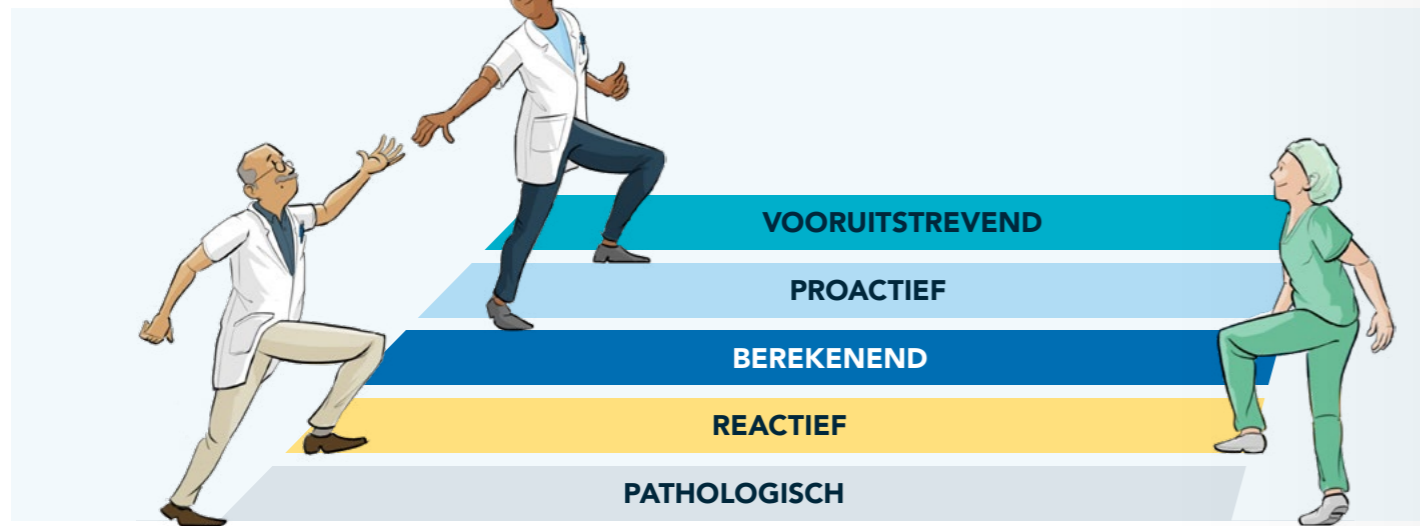

DE JONGE SPECIALIST

De Federatie werkt nauw samen met De Jonge Specialist (DJS), de belangenbehartiger voor a(n)ios en arts-onderzoekers. Dat deden we onder andere in het project Opleiden 2025, de werkgroep Veilig opleidingsklimaat en het nieuwe opleidingsproject Ruimte voor opleiden. Daarnaast was De Jonge Specialist betrokken bij het ontwerp van een nieuwe opleidingsstructuur. Ook lanceerden we dit jaar samen de Loopbaanmonitor Medisch Specialisten 2024, een grootschalig onderzoek naar loopbaanontwikkeling. Dit jaar reikten DJS en de Federatie voor het eerst gezamenlijk de Opleidingsprijs uit.

◀ Thera Links opleider interne geneeskunde wint de Opleidingsprijs 2024.

DOORONTWIKKELING MEDISCHE VERVOLGOPLEIDINGEN

Samen met de wetenschappelijke verenigingen werkt de Federatie aan de kwaliteit, organisatie en doorontwikkeling van de medisch-specialistische vervolgopleidingen. Voorbeelden hiervan in 2024 waren: de publicatie van [het zelfevaluatie-instrument Veilig opleidingsklimaat](#), de [Mindsetmeter 2.0](#), de betrokkenheid en inbreng bij het NZa-kostprijsonderzoek. Daarnaast werd de technische aansluiting bij het Europese accreditatieportaal gerealiseerd, waardoor punten voor het volgen van internationale deskundigheidsbevordering gemakkelijk kunnen worden bijgeschreven in het bij- en nascholingsdossier.

De Federatie bezocht vijf centrale opleidingscommissies (COC's) en organiseerde twee netwerkbijeenkomsten met de COC-voorzitters. Diverse medisch specialisten waren op voordracht van de Federatie actief in opleidingsgerelateerde gremia zoals het College Geneeskundige Specialismen (CGS) van de KNMG en het Capaciteitsorgaan. Ook zijn twee medisch specialisten afgevaardigd in het bestuur van Stichting BOLS voor de verdeling van opleidingsplaatsen.

In 2024 ondersteunde de Federatie met [het project Ruimte voor opleiden](#) de continue doorontwikkeling van de medische vervolgopleidingen in het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Hiertoe werken de wetenschappelijke verenigingen aan een brede gezamenlijke basis in de opleiding, aan verdere professionalisering van het aanbod van vakoverstijgende onderwerpen en aan meer samenwerking en uitwisseling tussen de wetenschappelijke verenigingen onderling. Samen met stakeholders uit de regio's ontwikkelen zij hiertoe een visie en een plan van aanpak. Ook werken zij aan modules over zorgevaluatie, digitale zorg en duurzame zorg. Steeds meer vakinhoudelijk en vakoverstijgend onderwijs voor aios komt beschikbaar via [de digitale leeromgeving \(DLO\)](#). In 2024 telde de DLO al 8.410 gebruikers en maakten meer dan twintig wetenschappelijke verenigingen er gebruik van. Daarnaast stelt de Federatie het online toetsysteem RemindoToets beschikbaar.

VISIETRAJECT MEDISCH SPECIALIST 2035

In 2024 is het [visietraject Medisch Specialist 2035](#) in korte tijd tot een grote landelijke beweging uitgegroeid. Meer dan 2.000 huidige en toekomstige medisch specialisten,

zorgprofessionals en andere experts hebben bijgedragen aan het vormen van de nieuwe visie. De focus lag op het selecteren en uitdiepen van thema's onder leiding van diverse themateams. Er zijn in totaal zestig werksessies geweest, waaronder negentien bijeenkomsten met wetenschappelijke verenigingen, negen sessies met ziekenhuizen en medische staven en diverse werkbezoeken aan maatschappelijke instellingen. Ook waren er stakeholdersessies met vertegenwoordigers uit de eerstelijnszorg, het sociaal domein, maatschappelijke organisaties, gemeenten, experts en patiëntenorganisaties. Deze sessies leverden waardevolle inzichten en perspectieven op over de toekomst van de zorg en over thema's zoals schaarste en toegankelijkheid, preventieve zorg, vergroening van de zorg en nieuwe technologieën. Lancering van de visie vindt plaats op 19 juni 2025 tijdens het lustrumcongres van de Federatie.

DIGITALE ZORG

Medisch specialisten zien veel kansen in digitale en hybride zorg om de zorg te ontlasten en daarmee toegankelijk te houden. Maar het is niet altijd helder hoe en welke digitale zorg in de praktijk ingezet kan worden. Om bewezen digitale innovaties breder in de zorg op te schalen hebben de partijen van het Integraal Zorgakkoord (IZA), waaronder de Federatie, in maart het platform [Digizo.nu](#) opgericht. Met instemming van de Federatie zijn in 2024 drie digitale zorgprocessen bij Digizo.nu geagendeerd. Deze worden momenteel beoordeeld op toegevoegde waarde voor de praktijk.

OPRICHTING COMMISSIE ARTIFICIAL INTELLIGENCE

De snelle ontwikkelingen in AI-technologie bieden kansen om de kwaliteit van zorg te verbeteren en medisch specialisten te ondersteunen in hun dagelijks werk. Medisch specialisten staan voor de uitdaging om op een verantwoorde manier om te gaan met AI-systemen. Om hen hierbij te ondersteunen, heeft de Federatie in 2024 de commissie AI opgericht. De commissie ontwikkelde in 2024 een [handreiking voor een veilig en verantwoord gebruik van chatbots](#).

THUISARTS.NL

De website [Thuisarts.nl](#) biedt betrouwbare informatie over ziekte en gezondheid. Het platform fungeert als digitale poortwachter in de Nederlandse gezondheidszorg en draagt bij aan passende zorg. Ook voor de tweedelijnszorg

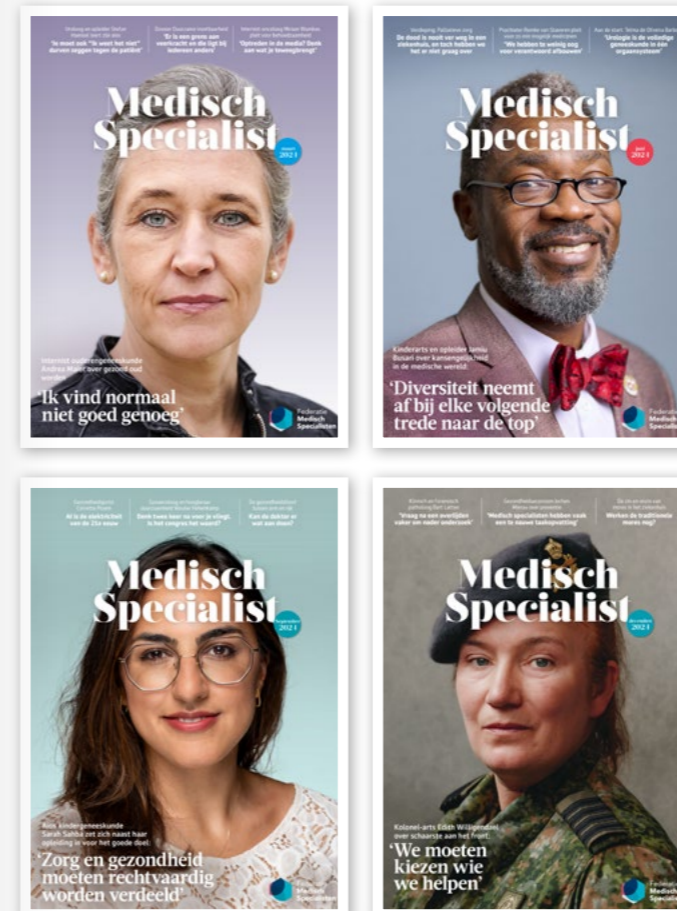
voegt Thuisarts.nl waarde toe. In 2024 zijn er voor 27 tweedelijns onderwerpen Thuisartsteksten gepubliceerd. Daarmee komt het totaal nu op 651 teksten. Dankzij de intensievere samenwerking die het NHG, de Federatie en Patiëntenfederatie Nederland in 2024 zijn aangegaan, wordt Thuisarts.nl verzelfstandigd en verder geprofessionaliseerd. De Federatie is vertegenwoordigd in de stuurgroep van Thuisarts.nl en beslist mee over keuzes op het gebied van een effectieve informatiestructuur op de website, vergroting van het bereik van Thuisarts.nl, en de inzet van innovatieve toepassingen zoals AI.

HANDREIKINGEN EN LEIDRADEN

De Federatie ontwikkelde en/of actualiseerde in 2024 onder meer de volgende documenten ter ondersteuning van het werk in de praktijk:

- [Registratiewijzer 2024](#)
- [Betaaltitel en handreiking proactieve zorgplanning palliatieve fase](#)
- [Handreiking Taakherschikking](#)
- [Geactualiseerde handreiking Fte-model](#)
- [Geactualiseerde leidraad Verantwoord wisselen medicijnen](#)
- [Modellen voor invoering cliëntenraad](#)
- [Handreiking Gelijkgerichtheid](#)

MEDISCH SPECIALIST EDITIE 2024 JAARGANG 10

▲ Medisch Specialist is een uitgave van de Federatie Medisch Specialisten en verschijnt vier keer per jaar in een oplage van bijna 30 duizend exemplaren. De Medisch Specialist wordt kosteloos toegestuurd aan alle medisch specialisten in Nederland die aangesloten zijn bij de Federatie en artsen in opleiding die lid zijn van De Jonge Specialist (DJS).

- 10 [KNMG-jubileumcongres 175-jarig bestaan](#)
- 15 [Werkbezoek Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting aan het Amphia Ziekenhuis](#)
- 16 [Landelijke bijeenkomst Medisch Specialist 2035 Midden-Nederland](#)
- 22 [Federatie vraagt met position paper aandacht voor arbeidsmarkttekorten bij begrotingsbehandeling VWS](#)
- 28 [Leidraad Validatie van software als medisch hulpmiddel geïntroduceerd](#)

NOVEMBER

- 2 [Internist Thera Links wint de Opleidingsprijs 2024](#)
- 4 [NVZ en Federatie publiceren handreiking Gelijkgerichtheid](#)
- 4 [Congres Verduurzamen kwaliteitsregistraties](#)
- 5 [Bijeenkomst Netwerk AI](#)
- 7 [Bijeenkomst Netwerk Europa](#)
- 11 [Landelijke bijeenkomst Medisch Specialist 2035 – Zuid-Nederland](#)
- 12 [Bijeenkomst wetenschappelijke verenigingen over Duurzaam dokters](#)
- 14 [Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting kondigt vertrek aan](#)
- 14 [SRI-symposium: Infectiepreventie en AI](#)
- 19 [Werkbezoek Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting aan GGZ inGeest](#)
- 21 [Inbreng Federatie voor commissiedebat medische preventie](#)
- 21 [Structurele inbreng medisch specialisten bij beoordelen geneesmiddelen](#)
- 28 [Veel discussie over verplicht dienstverband](#)

De Academie voor medisch specialisten

De Academie voor medisch specialisten is het opleidingsinstituut van de Federatie Medisch Specialisten. Het aanbod bestaat uit trainingen op het gebied van vaardigheden, leiderschap, bestuur en management specifiek ontwikkeld voor medisch specialisten, ziekenhuisapothekers, klinisch fysici, klinisch chemici en a(n)ios. Alle trainingen zijn toegespitst op de actualiteit en dynamiek van het werkveld waarbinnen de medisch specialist (in opleiding) het vak uitoefent.

In 2024 trainde De Academie, het opleidingsinstituut van de Federatie, meer dan 2.000 medisch specialisten en a(n)ios. Sinds begin 2024 organiseert De Academie in samenwerking met het Kennisinstituut de visitatietrainingen. Ook is in 2024 gestart met de begeleiding van vakgroepen en medische besturen rondom thema's als visieontwikkeling en samenwerking, en met de accreditatie van begeleide intervisiesessies.

Voor medisch specialisten die de volledige training tot medisch coach hebben afgerond en actief worden als coach, is een intercollegiaal coachnetwerk opgericht. Samen met De Jonge Specialist (DJS) ontwikkelde De Academie een modulaire leergang voor aios-bestuurders. Deze gaat in 2025 van start.

ONZE TOP-5 TRAININGEN

1. Basiscursus Ziekenhuismanagement
2. Trainingen Besturen in de zorg
3. Leergang Medisch management in het ziekenhuis, revalidatie- en ggz-instellingen
4. Training Medisch Coach (Level 1 t/m 4)
5. Masterclass Startende opleider

De Academie
voor medisch specialisten

CIJFERS DIE SPREKEN: ONZE IMPACT IN 2024

97 LEERGANGEN OP MAAT ONTWIKKELD	2.000 MEDISCH SPECIALISTEN EN A(N)IOS GETRAIND	84 OPEN INSCHRIJVING LEERGANGEN	75 BESTUURDERS GETRAIND OP PRAKTISCHE KENNIS-EN BESTUURSVAAARDIGHEDEN	13 PRAKTISERENDE COACHES IN HET INTERCOLLEGALE COACHESNETWERK
---	---	--	--	--

▼ De Academie voor medisch specialisten organiseerde een programma voor bestuurders, medisch managers en vakgroepvoorzitters van het Curaçao Medical Center.

Advies en ondersteuning

Het **Kennis- en dienstverleningscentrum** is een samenwerking van de Federatie en de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD) en biedt juridisch advies aan medisch specialisten, artsen en andere zorgprofessionals. Onze juristen behandelden in 2024 in totaal 2.602 vragen en dossiers. De waardering van de dienstverlening is net als vorig jaar een 8,6.

JURIDISCHE VRAGEN

67 procent van de vragen ging over arbeidsrechtelijke onderwerpen zoals arbeidsovereenkomsten, cao's, salaris en arbeidsongeschiktheid, 13 procent had betrekking op gezondheidsrecht en 8 procent betrof individuele ondernemingsrechtelijke vragen, zoals goodwill en zzp-overeenkomsten. Ook msb's, medische staven en andere collectieven hebben ons weer goed weten te vinden in 2024. In lijn met de omvang van de beroepsgroepen stelden psychiaters, kinderartsen en internisten de meeste vragen.

CAO, BELEID EN TRAININGEN

Naast de individuele dienstverlening adviseert het Kennis- en dienstverleningscentrum bij cao-onderhandelingen en levert het input voor beleid. Bijvoorbeeld als het gaat om het vormgeven van kaders voor gezond en veilig werken. Zo is onder meer input geleverd voor de Arbeidsvoorwaarden Medisch Specialist (AMS), de Cao UMC en op de inzet voor de Cao Ziekenhuizen. Ook zijn er diverse workshops en webinars verzorgd, onder andere voor De Geneeskundestudent, De Jonge Specialist (DJS) en voor aios huisartsgeneeskunde.

Kan ik naar een congres dat de industrie organiseert?

Onder bepaalde voorwaarden is deelnemen aan een congres van leveranciers van geneesmiddelen of medische hulpmiddelen toegestaan. Zo moet je kennis opdoen om je vak beter uit te oefenen. Je mag echter niet gratis meedoen aan georganiseerde sociale activiteiten. Lees het uitgebreide antwoord op demedischspecialist.nl/juridisch-advies.

Heb je zelf een juridische vraag?
Bel 088-134 41 12 of mail info@demedischspecialist.nl

BELANGRIJKE ONDERWERPEN IN 2024

- Behoud vrije beroepskeuze
- Zzp-regelgeving
- Gezond en veilig werken
- Overgang van seh-artsen van Cao Ziekenhuizen naar de AMS
- Definitief vaststellen AMS 2023 (inclusief doorvertaling Cao Ziekenhuizen)

SAMEN MET DE LAD

- De Federatie en de LAD werkten ook dit jaar nauw samen om de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden van medisch specialisten in dienstverband te verbeteren. Bij de Arbeidsvoorwaardenregeling Medisch Specialist (AMS) zitten de Federatie en de LAD samen aan tafel, bij de Cao UMC vertegenwoordigt de LAD medisch specialisten mede namens de Federatie. Bij de Cao GGZ worden medisch specialisten vertegenwoordigd door werknemersorganisatie FBZ, waarbij de LAD is aangesloten.
- In maart 2024 stemde een meerderheid van de medisch specialisten in met een aangepast onderhandelingsresultaat over de nieuwe Cao UMC en werd ook de AMS 2023 definitief vastgesteld.
- In mei publiceerde de Federatie samen met de LAD en De Jonge Specialist de resultaten van de Loopbaanmonitor Medisch Specialist. Meer dan 10.000 aios en medisch specialisten deden mee aan dit onderzoek naar hun loopbaanontwikkeling.
- Ook dit jaar werkten we samen om de positie van medisch specialisten in dienstverband verder te verstevigen. Duurzame inzetbaarheid is inmiddels een van onze belangrijkste speerpunten.

◀ Advertentie ter promotie van het Kennis- en dienstverleningscentrum van de Federatie en de LAD.

VRAGEN AAN HET KENNIS- EN DIENSTVERLENINGSCENTRUM

1.747 ARBEIDS- RECHTELIJKE VRAGEN	201 ONDERNEMINGS- RECHTVRAGEN	99 ONDERSTEUNING AAN GROEPEN PROFESSIONALS
342 GEZONDHEIDS- RECHTELIJKE VRAGEN	158 VERENIGINGS- RECHTELIJKE VRAGEN	55 LEDEN- VOORDELEN

VERDELING VRAGENSTELLERS

45% MEDISCH SPECIALISTEN	19% A(N)IOS	19% OVERIGE ZORGPROFESSIONALS
4% WETENSCHAPPELIJKE VERENIGINGEN	4% ZIEKENHUIZEN/ COLLECTIEVEN	9% BUREAU VAN DE FEDERATIE EN HET KENNISINSTITUUT

Kennisinstituut: kwaliteitsbeleid in de praktijk

Medisch specialisten moeten overal en altijd de beschikking hebben over de meest actuele kennis en behandelinzichten. De medewerkers van het Kennisinstituut zetten zich hiervoor in. Zij adviseren de 32 wetenschappelijke verenigingen en verzorgen procesbegeleiding. Innovatie en methodiekontwikkeling zijn hierbij belangrijke speerpunten. Een greep uit de resultaten van 2024:

RICHTLIJNONTWIKKELING

In 2021 is een nieuw systeem geïntroduceerd van jaarlijks modulair richtlijnonderhoud, met clusters van richtlijnen rond een bepaald onderwerp. Het doel hiervan is richtlijnen zo goed en snel mogelijk actueel te houden. Deze nieuwe werkwijze is getest in een pilot met 9 clusters. In 2024 hebben de wetenschappelijke verenigingen na een evaluatie van deze pilot besloten om definitief verder te gaan met deze vorm van richtlijnonderhoud voor alle medisch-specialistische richtlijnen. Het aantal inhoudelijke clusters is inmiddels uitgebreid naar 53.

Dit jaar zijn 1.274 modules nieuw toegevoegd of herzien bij 114 richtlijnen. De richtlijndatabase werd 6,8 miljoen keer bezocht en het aantal gebruikers van de Richtlijndatabase app steeg naar 27.174. Binnen het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI) zijn inmiddels 17 richtlijnen opgeleverd. Het Kennisinstituut en ZonMw zijn dit jaar een **overeenkomst** aangegaan waarmee zij de samenwerking verder intensiveren, met als doel een betere koppeling tussen onderzoek en richtlijnen te bewerkstelligen.

ZORGEVALUATIE

Het Kennisinstituut was dit jaar betrokken bij verschillende activiteiten op het gebied van zorgevaluatie. Zo begeleidde het Kennisinstituut de ontwikkeling van tien kennisagenda's met de belangrijkste kennishiaten van een specialisme. Daarnaast is met negentien wetenschappelijke verenigingen onderzocht op welke manier **het concept van de Less is more kennisagenda** van de mdl-artsen breder uitgerold kan worden. Het doel van deze Less is more-aanpak is het op een verantwoorde manier reduceren van minder effectieve zorg.

Ook heeft het Kennisinstituut een **adviesrapport** gepubliceerd waarin geschetst wordt hoe wetenschappelijke verenigingen de kwaliteit van hun kennisagenda kunnen verbeteren. In het **Versnellingsprogramma Duidingen** en de pilot Agenderen heeft het Kennisinstituut met andere partijen onderzocht en uitgetest hoe nieuwe kennis uit onderzoek sneller een weg kan vinden naar de praktijk.

KWALITEITSVISITATIE/KWALITEITSMETING

Samen met 21 wetenschappelijke verenigingen is het Kennisinstituut dit jaar gestart met het **project ViSIE**. Dit project heeft als doel een toekomstbestendige visitatiemethodiek te ontwikkelen, om zo het functioneren van de vakgroep beter te kunnen beoordelen. Daarnaast ondersteunde het Kennisinstituut dit jaar de wetenschappelijke verenigingen bij de ontwikkeling en uitvoering van

kwaliteitsvisitaties en zijn met onze visitatietrainingen 137 medisch specialisten opgeleid tot visiteur.

VERDUURZAMEN UITKOMSTGERICHTE ZORG

Om de zorg te verbeteren, moet informatie over uitkomsten die relevant zijn voor de patiënt de basis vormen van de kwaliteitscyclus van de wetenschappelijke verenigingen. In het project **Verduurzamen uitkomstgerichte zorg** stond deze doelstelling centraal. Het project is dit jaar afgerond en heeft geleid tot een set concrete aanbevelingen waar het veld mee aan de slag kan. Het project krijgt wegens succes een vervolg in 2025, waarin onder andere spiegelsessies en uitkomstgericht visiteren worden behandeld.

INNOVATIE EN KENNISONTWIKKELING

Het Kennisinstituut initieerde verschillende projecten rondom de **inzet van AI** bij richtlijnontwikkeling. Bijvoorbeeld een tool om literatuurselecties te versnellen, of een systeem om relevante koppelingen tussen richtlijnen aan te brengen.

Daarnaast is er samengewerkt met universiteiten, onder meer in de vorm van gezamenlijke promotietrajecten, bijvoorbeeld op het gebied van richtlijnontwikkeling, samen beslissen bij kwetsbare ouderen, passend bewijs en leefstijlinterventies in richtlijnen. Adviseurs van het Kennisinstituut droegen daarnaast zelf actief bij aan kennisontwikkeling door het publiceren van wetenschappelijke artikelen.

2024 IN CIJFERS

9
TRAININGEN
RICHTLIJN-
ONTWIKKELING

10
KENNIS-
AGENDA'S

6,8
MILJOEN BEZOeken
RICHTLIJNENDATABASE

1.274
MODULES BIJ
114 RICHTLIJNEN

137
MEDISCH SPECIALISTEN
OPGELEID TOT VISITEUR

27.174
GEBRUIKERS
RICHTLIJNENDATABASE APP

TOEKOMSTBESTENDIGE ORGANISATIE

De laatste jaren heeft het Kennisinstituut een sterke groei doorgemaakt, zowel in aantal medewerkers als in de breedte van zijn activiteiten. Daarom is dit jaar een traject gestart met een extern bureau om te komen tot een optimale organisatiestructuur waarmee het Kennisinstituut voorbereid is op de toekomst.

UITGELICHTE PROJECTEN

Het Kennisinstituut begeleidde dit jaar een diversiteit aan projecten, zoals:

- **Kennisagenda Post-COVID:** prioritering van de meest urgente kennisvragen over post-COVID
- **Leidraad Multidisciplinaire beoordeling bij multimorbiditeit:** nieuwe, poliklinische overlegstructuur ter verbetering van de zorg voor patiënten met meerdere chronische aandoeningen
- **Evaluatie Kwaliteitsstandaard transgenderzorg:** adviezen voor de herziening van deze kwaliteitsstandaard
- **Leidraad Duurzaamheid in richtlijnen:** methodologische handreiking en duurzaamheidsmodules met kaders om duurzame zorg te bevorderen
- **Project Vrouwspecifieke aandoeningen:** concrete actieplannen voor verbetering van de zorg bij vrouwspecifieke aandoeningen

DECEMBER

- 3 Inbreng Federatie voor Kamerdebat over IZA
- 4 MMV-congres Opleiding; de grote verbinder
- 6 Publicatie handreiking voor gebruik AI-chatbots
- 12 Bezuinigingen: zware klappen medisch-specialistische zorg
- 16 NFU, NVZ, Federatie, V&VN en ZKN schorten gesprekken over Zorg- en Welzijnsakkoord op
- 17 61 Msb's bieden Tweede Kamerleden manifest aan
- 19 Beschikbaarheid patiëntgegevens voor passende zorg stap dichterbij
- 20 Inbreng Federatie commissiedebat arbeidsmarktbeleid in de zorg

▼ Animatie Verbetering richtlijnonderhoud door werken in clusters.

Verenigen en verbinden

De Federatie stimuleert en ondersteunt de onderlinge verbinding en kennisuitwisseling tussen medisch specialisten en wetenschappelijke verenigingen. Ruim 800 medisch specialisten waren dit jaar actief betrokken in commissies en raden en er namen circa 4.800 geïnteresseerden deel aan onze evenementen.

MMV-CONGRES

Op woensdag 4 december organiseerde de Federatie het MMV-congres over de medische vervolgoedingen. Meer dan 1.100 opleiders, aios, onderwijskundigen, leerhuismanagers, OOR-coördinatoren en bestuurders namen deel aan dit congres in het NBC Congrescentrum in Nieuwegein.

Het thema van deze zestiende editie was: Opleiding; de grote verbinder. Behalve het plenaire deel was er een breed aanbod aan interactieve workshops en symposia, onder meer over het integreren van duurzaamheid in de medische vervolgoeding, verbindend aanspreken, een veilig opleidingsklimaat en het omgaan met machtsdynamieken op de werkvloer.

▲ MMV-congres Opleiding; de grote verbinder.

CONGRES ZORGEVALUATIE

Ruim 400 zorgprofessionals, onderzoekers, beleidsmakers en patiëntvertegenwoordigers uit het hele land kwamen tijdens het Congres Zorgevaluatie op 13 juni bij elkaar in het Beatrix Theater in Utrecht om hierover hun kennis en ervaringen te delen. De Federatie organiseerde dit congres samen met ZonMw en het programma ZE&GG.

VOORZITTERSWEKEND 2024

SRI-SYMPOSIUM

Op 14 november vond het jaarlijkse symposium plaats van het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI) in Utrecht. Hoe Artificial Intelligence (AI) de zorgsector verandert en wat dit betekent voor de praktijk van de infectiepreventie, vormde de centrale vraag tijdens dit symposium. Daarnaast was er aandacht voor enkele nieuwe SRI-richtlijnen.

▲ SRI-symposium in TivoliVredenburg. ▲

▲ Het congres Zorgevaluatie in het Beatrix Theater in Utrecht.

COLLECTIEVENBIJENKOMSTEN

Ook in 2024 organiseerde de Federatie weer meerdere bijeenkomsten voor collectieven van medisch specialisten: msb's, vmsd's, stafconventen en medische staven in ziekenhuizen, revalidatie- en ggz-instellingen. Het doel van deze bijeenkomsten is de positie van medisch specialisten en de gelijkgerichtheid met de raad van bestuur te versterken.

ZOMERBIJENKOMST

De jaarlijkse Zomerbijeenkomst is een avond speciaal voor medisch specialisten die actief betrokken zijn bij de Federatie. Sprekers dit jaar waren onder meer psychiater Hans Rode en aios chirurgie en voormalig olympisch roeikampioen Maaïke Head. De bijeenkomst telde rond de 200 deelnemers.

▲ Zomerbijeenkomst Fort Voordorp.

BIJENKOMSTEN VISIETRAJECT MEDISCH SPECIALIST 2035

In 2024 groeide het visietraject Medisch Specialist 2035 in korte tijd uit tot een landelijke beweging. Meer dan 2.000 huidige en toekomstige medisch specialisten, zorgprofessionals, en experts leverden een actieve bijdrage tijdens ruim zestig werksessies.

▲ Visietraject Medisch Specialist 2035 in Utrecht.

PLATFORMS EN NETWERKEN BINNEN DE FEDERATIE

De Federatie faciliteert samenwerking en kennisuitwisseling tussen wetenschappelijke verenigingen en medisch specialisten binnen de volgende netwerken en platforms:

- **Platform Patiëntveiligheid**
Medisch specialisten en wetenschappelijke verenigingen werken samen en delen kennis, ervaringen en resultaten rondom **patiëntveiligheid**.
- **Netwerk Preventie**
Dit **netwerk** zet zich in om de betrokkenheid van medisch specialisten bij preventie en gezondheidsbevordering te versterken.
- **Netwerk Europa**
Dit **netwerk** stimuleert de invloed op de organisatie, kwaliteit en toekomst-bestendigheid van de medisch-specialistische zorg op Europees niveau.
- **Netwerk AI**
Dit **netwerk** is opgezet om kennis te delen op het gebied van artificial intelligence (AI).
- **Netwerk Innovatie**
Met dit **netwerk** faciliteert de Federatie het delen van kennis en ervaring op het gebied van innovatie.
- **Netwerk Diagnostiek**
Binnen dit netwerk worden landelijke ontwikkelingen op het gebied van diagnostiek gevolgd, gedeeld en doorvertaald naar de werkvloer.
- **Netwerk Startende medisch specialisten**
Dit nieuwe **netwerk** houdt zich bezig met het toekomst- en beroepsperspectief voor startende medisch specialisten.
- **Platform Informatiebeleid - CMIO-netwerk**
Leden van het **Chief Medical Information Officers netwerk** en vertegenwoordigers van wetenschappelijke verenigingen delen kennis op het gebied van informatiebeleid.
- **Platform Oncologie – SONCOS**
Dit **platform** vertegenwoordigt de wetenschappelijke verenigingen die zich bezighouden met oncologische zorg, vanuit de gezamenlijke ambitie om de oncologische zorg te verbeteren.

2024 IN CIJFERS

844

ACTIEF
BETROKKEN
LEDEN

15

EVENEMENTEN

243

ACTIEVE
RAADSLEDEN

4.863

BEZOEKERS
EVENEMENTEN

24

COMMISSIES,
WERKGROEPEN,
KLANKBORD-
GROEPEN EN RADEN

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Bezoekadres:

Federatie Medisch Specialisten
Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht

Postadres:

Postbus 20057
3502 LB Utrecht
www.demedischspecialist.nl